

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/99/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413211384
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6413211384.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, vo veci starostlivosti o maloleté deti N., S., nar. XX. XX. XXXX a D., nar. XX. XX. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, deti bytom ako matka, deti rodičov X. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. XX, zastúpenej JUDr. Alžbetou Slašťanovou, advokátkou, advokátska kancelária Žiar nad Hronom, Nám. Matice slovenskej 6 a E. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. XX, t. č. Ústav pre výkon trestu odňatia slobody, Košice - Šaca, Budovateľská 1, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9P/84/2013 - 13 zo dňa 17. 09. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým nariadil predbežné opatrenie dočasným odovzdaním maloletých detí N. do starostlivosti matky X. N. m e n í tak, že nariaďuje predbežné opatrenie:

Otec E. N. je povinný strpieť, že maloleté deti S., nar. XX. XX. XXXX a D., nar. XX. XX. XXXX, N., sa nachádzajú v osobnej starostlivosti matky X. N., nar. XX. XX. XXXX do právoplatnosti rozhodnutia o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom.

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd uložil otcovi E. N. povinnosť platiť na maloleté deti výživné vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona na každé dieťa zvlášť, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia vždy do 25-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí, p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Okresný súd na návrh matky maloletých detí predbežným opatrením prvým výrokom nariadil otcovi dočasne odovzdať mal. deti N., S., nar. XX. XX. XXXX a D., nar. XX. XX. XXXX, do starostlivosti matky X. N. a druhým výrokom uložil otcovi E. N. povinnosť platiť na maloleté deti výživné vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona na každé dieťa zvlášť, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia vždy do 25-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí.

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyplývalo, že otec maloletých detí je členom sekty, bráni deťom v styku s rodinou matky, nesúhlasí, aby deti chodili do školy či pozerali televíziu, odmieta konzumný spôsob života. Matka dňa 09. 04. 2013 podala návrh na rozvod manželstva a toto konanie je vedené na Okresnom súde v Žiari nad Hronom pod sp. zn. 6P/38/2013, pričom vo veci nebolo rozhodnuté vzhľadom na skutočnosť, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody. Vzhľadom na to, že otec nemôže osobne zabezpečovať starostlivosť o deti, okresný súd dočasne odovzdal deti do starostlivosti matke. Súčasne s rozhodnutím o zverení detí do osobnej starostlivosti jednému z rodičov určil druhému z rodičov povinnosť prispievať na výživu detí.

Nakoľko je otec vo výkone trestu odňatia slobody, pred nástupom trestu nebol zamestnaný, okresný súd uložil otcovi prispievať na výživu detí vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona na každé dieťa zvlášť. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 75 ods. 1, ods. 6, § 76 ods. 1 písm. a), písm. b) OSP, § 36 ods. 1 v spojení s § 24 ods. 1 Zákona o rodine.

Proti rozhodnutiu okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia podal včas odvolanie otec maloletých detí. Uviedol, že do žiadnej sekty nevstúpil, televíziu, rodinu ani školu deťom nezakazoval, mal výhrady iba proti tomu, z akej vzdialenosti deti na príliš veľký televízor hľadeli. Ak mu to manželka dovolila, deti sám vozil do školy. Venoval sa chovu kráv, chcel vybudovať ekologickú farmu a zriadiť chov koní, kde by vytvoril deťom podmienky na jazdenie. Vo väzení je za skutok, ktorý sa stal v roku 1994. S manželkou viedli pokojný život, ich deti sú zdravé a inteligentné. Rozvodové konanie považuje za nedôvodné a pre rodinu škodlivé, nechce brať deťom ich prirodzené prostredie a ochranu oboch rodičov. Jeho manželka je nervovo labilná, v čase, keď sa zoznámili bola v kritickom stave z ktorého sa dostala zdravým životom v horách. Navrhol, aby bol opätovne posúdený jej zdravotný stav.

Matka prostredníctvom právnej zástupkyne vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvodom ich rozchodu bolo správanie otca, ktorý páčil jej osobné veci, hračky, potraviny. Časom sa jeho správanie stalo neznesiteľným, neustále matku za všetko kritizoval, presviedčal, že nie je schopná bez neho fungovať. Po jeho odchode do väzenia zistila, že je schopná postarať sa o rodinu aj sama. Počas ich vzťahu nijako finančne na chod domácnosti neprispieval, neplatil odvody, deti chcel učiť doma a liečiť ich len alternatívnym spôsobom. Otec neuznáva sociálny, zdravotný ani pedagogický systém, vidí nebezpečenstvo v používaní televízora, mobilu a počítača. Zamuroval vstupnú bránu domu, ale nevybudoval nový vchod. Matka považuje správanie otca detí za nezodpovedné, pretože najskôr konal a potom rozmýšľal nad následkami. Hoci uznal názory matky, pokračoval ďalej v pálení vecí a ďalších extrémoch.

Krajský súd v Banskej Bystrici preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 2 písm. a) OSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 OSP napadnuté uznesenie podľa § 220 OSP čiastočne zmenil, a čiastočne napadnuté uznesenie podľa § 219 OSP potvrdil, pretože vo výroku o povinnosti otca, ktorým mu určil vyživovaciu povinnosť bolo vecne správne.

Podľa § 75 ods. 1 OSP predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu. Podľa ods. 5, ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b), rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 75a, rozhodne najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Uznesenie o predbežnom opatrení uvedenom v tomto odseku je vykonateľné dňom jeho nariadenia.

Podľa § 75 ods. 2 OSP, veta prvá pred bodkočiarkou, návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa;

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) OSP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a) OSP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi aby platil výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) OSP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 28 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, (ďalej len „Zákon o rodine“), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Podľa § 28 ods. 2 rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 36 ods. 1, veta prvá Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Okresný súd nariadil predbežným opatrením dočasne odovzdať maloleté deti do starostlivosti matke podľa § 76 ods. 1 písm. b) OSP nesprávne, lebo z obsahu návrhu na vydanie predbežného opatrenia nevyplývali skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že deti sú v starostlivosti otca, alebo odlúčené od matky. Naopak, matka v návrhu poukázala nato, že práve ona sa o deti výlučne stará, pričom otec detí, vzhľadom na svoje zmýšľanie, viedol rodinu k izolovanému spôsobu života a finančne ich vôbec nepodporoval. Návrh na rozvod a predbežné opatrenie podala z obavy, že otec vedie deti k ich odlúčeniu od matky a negatívneho vplyvu jeho názorov a spôsobu života na maloleté deti. Matka predbežným opatrením navrhla zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti, ktorá ich bude zastupovať, spravovať ich majetok do rozhodnutia o návrhu na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností v konaní vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom sp. zn. 6P/38/2013. Súčasne žiadala, aby otec ma maloleté deti platil výživné po 50,- EUR mesačne na každé dieťa zvlášť, vždy do 10. dňa k rukám matky.

Z návrhu matky bolo zrejmé, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody a už len z toho dôvodu nemôže osobne vykonávať svoje rodičovské práva a povinnosti. Súčasne matka poukázala na prebiehajúce rozvodové konanie, v ktorom sa bude riešiť otázka zverenia detí do osobnej starostlivosti jedného z rodičov a ich vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Za toho stavu nebolo dôvodné predbežným opatrením nariadiť otcovi dočasne odovzdať deti do starostlivosti matke podľa § 76 ods. 1 písm. b) OSP, ale formulovať výkon rodičovských práv otca podľa § 76 ods. 1 písm. f) OSP tak, aby bol povinný strpieť, že maloletý S., nar. XX. XX. XXXX a maloletá D., nar. XX. XX. XXXX, N., sa nachádzajú v osobnej starostlivosti matky X. N., a to na čas do právoplatnosti rozhodnutia o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom. V tejto súvislosti však treba vychádzať z toho, že v konaní o rozvod manželstva nie je možné usporiadať rodičovské práva a povinnosti manželov k maloletým deťom na čas pred rozvodom a z toho dôvodu nie je možné viazať účinky predbežného opatrenia na rozvodové konanie, ako nesprávne v návrhu uviedla matka. Rozvodové konanie totiž nemusí skončiť vydaním rozhodnutia vo veci samej. Preto bolo potrebné predbežné opatrenie zmeniť a otcovi uložiť povinnosť strpieť, že maloleté deti budú v osobnej starostlivosti matky, s tým, že nariadené predbežné opatrenie musí byť viazané na konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu. Z podaní matky ani obsahu spisu nevyplýva, že by takéto konanie doteraz začalo na návrh ktoréhokoľvek z rodičov alebo že by takéto konanie začal okresný súd aj bez návrhu. Bude povinnosťou súdu takéto konanie neodkladne začať, ak matka takýto návrh nepodá sama.

Okresný súd správne zaviazal otca maloletých detí, aby na deti prispieval výživným mesačne vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona na každé dieťa zvlášť, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia vždy do 25-ého dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí. Výška takto určeného výživného vyplýva z § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Na základe opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 186/2013 Z. z., bolo pre rok 2013 určené životné minimum pre maloleté dieťa v sume 90,42 EUR mesačne, z čoho 30 % zodpovedá sume 27,13 EUR mesačne, ktorou je rodič povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa bez ohľadu na schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Okresný súd v konaní vo veci samej bude

vykonávať dokazovanie a posudzovať majetkové a zárobné pomery oboch rodičov, na základe čoho môže určiť aj vyššie výživné, ako požadovala matka v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, pokiaľ na to budú splnené predpoklady. Vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd rozhodnutie okresného súdu v časti, týkajúcej sa povinnosti otca platiť takto určené výživné potvrdil.

Rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.